

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

RIZIKO ZNEUŽITÍ NESTÁTNÍCH NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ PRO ÚČELY FINANCOVÁNÍ TERORISMU

veřejná verze

aktualizace 2025

Úvod

Tento materiál vznikl v roce 2020 rámci činnosti pracovní skupiny k riziku zneužití nestátních neziskových organizací (dále jen „NNO“), koordinované Ministerstvem vnitra jako součást procesu Národního hodnocení rizik praní peněz a financování terorismu. Na jeho zpracování se podíleli zástupci Ministerstva spravedlnosti, Ministerstva financí, Ministerstva kultury, Ministerstva zahraničních věcí, Úřadu vlády, Finančního analytického úřadu, Policie ČR, Generálního finančního ředitelství, Národní sportovní agentury a zpravodajských služeb. Konzultován byl také se zástupci České národní banky a se zástupci neziskového sektoru.

Text také reaguje na hodnocení ČR v rámci 5. kola vzájemného hodnocení v oblasti prevence praní peněz a boje proti terorismu a výslednou zprávu, která identifikuje absenci vyhodnocení rizik v této oblasti jako jeden ze zjištěných nedostatků. Je tedy součástí plnění souvisejícího Akčního plánu, schváleného vládou ČR dne 8. července 2019 usnesením číslo 488 a přispívá k řádné implementaci doporučení č. 8 výboru FATF¹ v českých podmínkách. **Současná verze materiálu byla aktualizována v roce 2025.** Jeho aktualizace vychází z podnětů zapojených partnerů, změny bezpečnostní situace ve světě a také rozvoje nových možností financování terorismu vlivem vývoje nových technologií.

Materiál spolu s *Analýzou neziskového sektoru ČR z pohledu rizik financování terorismu*² a *Osvětou pro neziskový sektor v oblasti boje proti financování terorismu*³ tvoří koncepční a analytický rámec české snahy o eliminaci možnosti zneužití neziskových organizací pro financování terorismu.

Nestátní neziskové organizace hrají v ČR významnou úlohu v mnoha oblastech, jako jsou budování občanské společnosti, poskytování humanitární a rozvojové pomoci, provozování sociálních služeb, rozvoj advokačních a zájmových činností, případně další obecně prospěšné činnosti.

Některé NNO nebo entity, které se za NNO vydávají, mohou být však zneužity k financování terorismu. Tyto případy nejsou v současnosti v ČR běžné, ale v případě jejich výskytu se může jednat o ohrožení vnitřní bezpečnosti ČR, a proto je nutné věnovat této oblasti adekvátní pozornost. Zejména, když ke zneužití NNO může dojít i bez vědomého zavinění jejich představitelů. Financování terorismu je v tomto textu vnímáno v širším smyslu tohoto výrazu, tedy včetně materiální i nemateriální podpory teroristických entit. Pokud jsou v textu uváděny „osoby“ bez dalšího, může se jednat jak o fyzické osoby, tak o právnické osoby.

Cílem tohoto materiálu je identifikace hrozeb, kterým mohou být české nebo v ČR působící NNO vystaveny, odhalit případné zranitelnosti a umožnit tak zaměření kontrolních mechanismů na ty potenciálně nejrizikovější NNO a obecně podpořit efektivní aplikaci rizikově orientovaného dohledu vůči NNO. Dalším cílem tohoto materiálu je sloužit jako podklad pro zavádění a sdílení dobré praxe mezi NNO a vést ke snížení jejich rizikovosti v oblastech, kde to je možné. Tento materiál bude také sloužit jako podklad pro školení NNO v oblasti prevence financování terorismu. Bude distribuován všem státním subjektům, které NNO poskytují dotace či jinou podporu a potřebují u potenciálních příjemců vyhodnotit jejich rizikovost.

Tento materiál zároveň může sloužit jako jeden z podkladů pro vyhodnocení rizikovosti i u jiných právnických osob, které jsou např. příjemci prostředků z dotačních programů či dodavateli zboží a

¹ Financial Action Task Force, česky Finanční akční výbor, je mezinárodní mezivládní organizace, která nastavuje standardy a doporučení v oblasti boje proti praní špinavých peněz a financování terorismu.

² <https://mv.gov.cz/chh/soubor/analiza-neziskoveho-sektoru-cr-z-pohledu-rizik-financovani-terorismu.aspx>

³ <https://mv.gov.cz/chh/soubor/dokumenty-k-aktualitam-cthh--brozura-osveta-pro-neziskovy-sektor-v-oblasti-boje-proti-financovani-terorismu-pdf.aspx>

služeb pro státní orgány. Při takovém užití je však nutno vnímat specifické rozdíly mezi dotčenými právníckými osobami a NNO. I samotné NNO ho mohou využít při výběru svých dodavatelů, zahraničních partnerů či pro screening donorů, neboť většina níže uvedených rizikových faktorů má poměrně obecnou platnost.

Cílem materiálu naopak není zavádění nového kontrolního mechanismu vůči NNO, či ukládání nových povinností NNO. V souladu s doporučením FATF se veškerá opatření aplikují rizikově orientovaně a proporcionálně tak, aby nedocházelo k neodůvodněnému zatěžování či omezování legitimní činnosti NNO, zejména humanitárních aktérů.

Tento dokument je dostupný ve dvou verzích – neveřejná verze obsahuje celý text materiálu a je určena pouze pro státní orgány. Veřejná verze neobsahuje některé rizikové faktory.

Definice některých pojmů

Pro účely tohoto materiálu jsou zvoleny následující definice pojmů:

Nestátní nezisková organizace

Nestátní neziskové organizace jsou v souladu s vysvětlivkou k doporučení č. 8 výboru FATF vnímány podle funkční definice, tedy jako entita (která v českém prostředí bude zpravidla právnickou osobou), která vybírá či distribuuje prostředky pro charitativní, náboženské, kulturní, vzdělávací, společenské či jiné účely, nebo pro jinou činnost ve veřejném zájmu.

Riziková země

Země, na jejímž území probíhá ozbrojený konflikt nebo aktivity teroristických skupin, země v jejich bezprostředním okolí, země s nimi kulturně, historicky či jinak provázané a země, které lze z jiného důvodu považovat za rizikové. Zahrnuje také země na sankčních a příbuzných seznamech a vysoce rizikové třetí země ve smyslu AML zákona, tedy země, které mají ve svém režimu pro boj proti praní špinavých peněz a financování terorismu nedostatky.⁴

Riziková osoba

Osoba, které byla v minulosti odsouzena za trestnou činnost, či je pro ni v současné době vyšetřována. Dále také osoba zapojená do činnosti teroristických či extremistických subjektů a osoba pocházející z rizikových zemí či s nimi jinak spojená. Osoba uvedená na sankčních seznamech,⁵ dále také fiktivní osoba. Včetně osob s rizikovými osobami spřízněných či jinak spojených.

⁴ <https://fau.gov.cz/seznam-vysoce-rizikovych-tretich-zemi>

⁵ Zda se jedná o osobu sankcionovanou na úrovni Evropské unie, je možné ověřit prostřednictvím Sankční mapy Evropské unie: <https://www.sanctionsmap.eu/#/main>. Zda se jedná o osobu sankcionovanou na národní úrovni, je možné ověřit prostřednictvím vnitrostátního sankčního seznamu: https://mzv.gov.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/sankcni_politika/sankcni_seznam_cr/vnitrostatni_sankcni_seznam.html

Jak tento materiál využít v praxi?

Způsob využití tohoto materiálu v praxi se bude velmi lišit dle konkrétního subjektu, který bude s materiálem pracovat, jeho potřeb, dostupných informací a personálních a jiných kapacit. Proto nemůže být navrhován jednotný postup pro využití níže uvedených rizikových faktorů. Obdobně bude nutné materiál aplikovat odlišným způsobem při vyhodnocení rizikovosti malé lokální NNO a mezinárodní NNO se stovkami zaměstnanců. Tento materiál nepředpokládá jednotný postup po vyhodnocení rizikovosti konkrétní NNO. Kromě běžných postupů, které konkrétní subjekty využívají, se nabízí informovat samotnou NNO, pokud ji subjekt vnímá jako z určitého pohledu rizikovou a tím jí umožnit nápravu či v případě podezření ze spáchání trestného činu informovat Policii ČR.

Obecně k dostupnosti informací pro vyhodnocení jednotlivých faktorů a jejich výběru

Níže uvedený seznam rizikových faktorů je komplexní. Každý hodnotící subjekt z něj vybere kritéria, která jsou z hlediska jeho zaměření účelná a vyhodnotitelná. Jednotlivé rizikové faktory budou zpravidla vyhodnocovány konkrétními subjekty ad hoc, v případě konkrétní potřeby (např. v rámci prováděné kontroly, před rozhodnutím o poskytnutí veřejné podpory apod.). Nicméně pro potřeby určitých subjektů může být vhodnější i průběžné vyhodnocování některých faktorů.

Jako vhodné zdroje pro vyhodnocení se nabízí například data dostupná z veřejných rejstříků, databází (včetně neveřejných) a evidencí, dále údaje, které NNO sama uvádí na svém webu (včetně výročních a jiných zpráv) či profilech na sociálních sítích, či informace z médií a dalších otevřených zdrojů dohledatelné např. podle názvu NNO a jejich představitelů. Dalšími zdroji poznatků mohou být data dostupná jednotlivým subjektům na základě zákonného zmocnění (např. informace o finančních transakcích) či získaná v rámci komunikace s dotčeným subjektem.

Další kategorií snadno dostupných informací jsou data, která subjekt vyhodnocující rizikovost NNO již má díky své předchozí komunikaci s NNO, která získává průběžně díky svým kompetencím, nebo která může snadno získat oslovením samotné NNO. V odůvodněných případech je samozřejmě možné vyžádat informace i od jiných subjektů státní správy, včetně konzultace a sdílení relevantních informací v rámci příslušné pracovní skupiny.

Dále uvádíme několik možných konkrétních aplikací materiálu v praxi dle jednotlivých předvídaných postavení subjektů, které materiál budou využívat.

A) Poskytovatel veřejné podpory nebo zadavatel veřejných zakázek

Pro tento subjekt je důležité si ověřit, že finanční prostředky nejsou poskytovány rizikovým subjektům nebo přímo zneužívány k nelegitimním účelům. Při poskytování finančních prostředků má tento subjekt zpravidla možnost vyžádat si množství informací o NNO předem. V tomto ohledu se nabízí zohlednit některé níže uvedené rizikové faktory při přípravě např. dotačních řízení či jiných řízení, kdy je od NNO požadováno poskytnutí určitých informací. V případě poskytovatele veřejné podpory je tento subjekt také oprávněn kontrolovat využití finančních prostředků a tím získat přístup k dalším informacím, které mu umožní lépe vyhodnotit rizikovost konkrétní NNO do budoucna. Tyto subjekty budou zpravidla rizikovost NNO vyhodnocovat ad hoc, v případě konkrétní potřeby.

B) Subjekt s kontrolním oprávněním

Pro tento subjekt bude zpravidla důležité zacílení kontrolní činnosti na více rizikové NNO. Kontrolní subjekt pravděpodobně bude na větší množině NNO aplikovat jednoduše vyhodnotitelná kritéria, aby se mohl při své činnosti zaměřit na NNO, u kterých vyhodnotí vyšší riziko. Zároveň tento subjekt bude vzhledem ke svým oprávněním mít možnost získat více informací o NNO, které nejsou veřejně

dostupné. U subjektů s kontrolním oprávněním je možné i průběžné vyhodnocování rizikosti zájmových NNO.

C) Orgány činné v trestním řízení a zpravodajské služby

Pro tyto orgány může sloužit seznam rizikových faktorů jako vodítko při prověřování jednotlivých NNO v případě podezření na jejich trestnou činnost či aktivity ohrožující zájmy ČR. Tyto subjekty budou mít díky svým oprávněním nejvíce dostupných informací o NNO a budou zpravidla prověřovat pouze malé množství subjektů na základě konkrétního podezření.

D) NNO

Pro NNO může sloužit tento seznam rizikových faktorů pro zvyšování vlastní odolnosti a snižování rizika zneužití NNO pro nelegitimní účely. Část rizikových faktorů je možné poměrně snadno odstranit zvýšením transparentnosti, zavedením kontrolních mechanismů a zvyšováním povědomí o možných rizicích mezi zaměstnanci. Pro samotné NNO se nabízí pravidelné vyhodnocování vlastní rizikosti s ohledem na převládající charakter činnosti NNO a její kapacity. Tento materiál může být využit také v situacích, kdy NNO navazuje kontakt s novým dosud neznámým partnerem či dodavatelem (např. v zahraniční destinaci) a potřebuje si vyhodnotit rizikost případné spolupráce. Podobně mohou NNO také postupovat, pokud jsou ke spolupráci osloveny ze strany dosud neznámého subjektu. Podstatnou část níže uvedených faktorů je možné využít také pro screening donorů, neboť většina níže uvedených rizikových faktorů má poměrně širokou platnost pro všechny právnické osoby.

Pro účely osvěty NNO byl zpracován samostatný materiál, který se zaměřil na zvyšování povědomí o rizicích a snižování vlastní rizikosti NNO. Tento materiál je dostupný na webových stránkách MV, včetně anglické verze textu.⁶

E) Soukromé subjekty poskytující služby NNO

V obecné rovině je materiál využitelný i pro jakékoliv soukromé subjekty, které poskytují služby NNO, zejména pokud jde o služby, které mohou ze své povahy být zneužitelné pro financování terorismu (např. finanční instituce poskytující služby zprostředkování transakcí, vedení účtů, služby spojené s kryptoaktivy, či jiné finanční služby).

Způsoby zneužití NNO

Obecně je možné konstatovat, že zneužití NNO či jejího statusu může být provedeno mimo jiné následujícími způsoby, které vycházejí jak z obecných typologií FATF, tak z podnětů členů pracovní skupiny:

- 1) Vědomé zneužití prostředků NNO** či samotné NNO – NNO nebo její pracovník využije prostředků NNO – finančních či jiných pro přímou podporu teroristické entity nebo její infrastruktury, výnosy z trestné činnosti mohou být také přes NNO legalizovány s vědomím NNO. Zneužití mohou být také výcvikové či vzdělávací programy NNO, nebo přímo její identita.
- 2) Nevědomé zneužití prostředků a výstupů činnosti NNO, či samotné NNO** – humanitární či jiná pomoc NNO v místě konfliktu je využita i teroristickou entitou, infrastruktura vybudovaná NNO (nemocnice, školy, zdroje energií a vody, ...) je využívána teroristickou entitou bez vědomí

⁶ <https://www.mvcr.cz/chh/clanek/prevence-a-osveta-v-oblasti-zneuzeni-nestatniho-neziskoveho-sektoru-pro-ucely-financovani-terorismu.aspx>

NNO. Zneužití mohou být také výcvikové či vzdělávací programy NNO, ať již ovlivněním ze strany teroristických entit (například v pozici lektorů), nebo jejich využitím ve prospěch těchto entit (například u kurzů přežití v přírodě či první pomoci). Může se také jednat o krádež či zpronevěru prostředků NNO.

- 3) **Napojení NNO na teroristickou entitu** – NNO podporuje teroristickou entitu, předává jí informace, je s ní personálně propojena, legitimizuje její činnost, poskytuje jí krytí apod. Může se jednat i o nevědomé napojení, kdy teroristická entita předstírá, že je vhodným partnerem pro pomoc v místě konfliktu.
- 4) **Zneužití pověsti či výsledků NNO** – teroristická entita vydává úspěchy NNO za své a zneužívá je k rekrutaci či získání podpory místního obyvatelstva, či přímo předstírá, že NNO v místě zastupuje a „sbírá“ pro ni prostředky.
- 5) **Falešná NNO** – teroristická anebo státní entita založí NNO za účelem získání anebo transferu prostředků za současného maskování své skutečné činnosti, včetně aktivit spojených s financováním terorismu. Může se jednat také o parazitování na zavedené značce NNO, například jejím názvu či logu ze strany výše uvedených aktérů.
- 6) **Ovládnutí NNO a její následné zneužití pro podporu teroristické entity** – využití dobré reputace a historie NNO. Může se jednat například o personální převzetí u NNO založených na členském principu – příchod většího množství nových členů, kteří hlasováním dosáhnou změny vedení a směřování NNO, nebo například ovládnutí profilu na sociálních sítích, který patří konkrétní NNO a jeho následné zneužití.
- 7) **Finanční prospěch teroristické entity z činnosti NNO** – buď cestou přímého výběru finančních prostředků od NNO jako poplatku za umožnění činnosti v oblasti ovládané teroristickou entitou či cestou místních dodavatelů NNO, kteří jsou napojeni na teroristickou entitu, či jí musí odvádět daně, poplatky či jiné platby (např. výpalné).

Rizikové faktory zvyšující možnost zneužití NNO

Riziko zneužití NNO pro účely financování terorismu je posuzováno optikou konkrétních rizikových faktorů, které ve svém souhrnu mohou být podnětem pro kontrolu konkrétního subjektu či jiné opatření vůči němu. Tyto faktory, ani jejich případná kombinace, ale zároveň nemusí samy o sobě znamenat jasnou indikaci zneužití NNO.

Zároveň je nutné uvést, že u některých NNO jsou konkrétní faktory přímo jejich určujícími znaky (například činnost v konkrétní geografické oblasti), kterých se NNO nemůže zbavit, aniž by opustila své základní poslání. Tyto faktory by NNO měla ve své činnosti vnímat a aktivně je zmírňovat prostřednictvím vhodných preventivních opatření. Část těchto faktorů může být způsobena například nejen vědomým jednáním osob v rámci NNO, ale také pouhou neznalostí právních norem a zákonem uložených povinností, jiným neúmyslným jednáním či opomenutím.

Podobně v některých situacích, zejména pokud NNO působí v zemích s represivním režimem, tak musí přistoupit k alternativním kanálům pro poskytování a čerpání finančních prostředků (převoz hotovosti přes hranice, bezhotovostní převod prostředků provedený na individuální jméno zaměstnance neziskové organizace, využití tradičních nevládních systémů a podobně), neboť v některých zemích financování tamních občanů zahraniční neziskovou organizací může působit dané osobě závažné problémy, zároveň řada rozvojových zemí omezuje také poukazování prostředků ven ze země.

V textu jsou jednotlivé faktory popsány a okomentovány, včetně určení jejich významu v souboru rizikových faktorů na stupnici nízký – střední – vysoký. Tento parametr reflektuje poznatky z praxe a

také poznatky z mezinárodních standardů a metodik FATF ke konci června 2025. Jedná se tedy o expertní posouzení členy pracovní skupiny.

Vysoký význam indikuje vyšší riziko zneužití NNO kvůli přítomnosti konkrétního znaku – má tedy zejména signální funkci, ale také v některých případech odpovídá vyššímu možnému dopadu, který by zneužití NNO mohlo mít pro společnost. Jako málo významné jsou hodnoceny faktory, které samy o sobě nemusí indikovat riziko zneužití NNO (a mohou být způsobeny i pouhou nedbalostí, neznalostí či nedůsledností zástupců NNO). Naopak jako vysoce významné jsou zpravidla hodnoceny faktory, které samy o sobě mohou znamenat riziko zneužití NNO.

Jednotlivé rizikové faktory je třeba posuzovat vždy v kontextu konkrétní NNO – odlišnou individuální závažnost má např. nezveřejnění účetní závěrky u lokálního spolku, který nedisponuje žádným majetkem ani finančními prostředky, na jedné straně a u velké NNO, která má rozpočet v řádu milionů Kč, na druhé straně. Proto tento dokument nenabízí žádný způsob ohodnocení či bodování NNO podle rizikových faktorů, neboť takový systém není možné stanovit plošně pro různé formy NNO.

Dále je u jednotlivých faktorů uvedena možnost jejich detekce, zejména pokud je možné na ně usuzovat z veřejných zdrojů před samotným kontaktováním NNO. Vzhledem k různorodosti jednotlivých faktorů je zřejmé, že některé z nich je možné detekovat velmi snadno z veřejných zdrojů, jiné naopak není možné identifikovat bez intenzivního kontaktu s konkrétní NNO či bez přístupu k neveřejným zdrojům informací.

Obecně je možné konstatovat, že jako nejrizikovější NNO z hlediska zneužití k financování terorismu jsou v souladu s metodikou FATF vyhodnoceny ty organizace, které působí v rizikových zemích nebo vysoce nestabilních oblastech, jejich činnost, řídicí a personální struktura ani financování nejsou transparentní, a zároveň nemají zavedené funkční kontrolní mechanismy, neplní zákonné povinnosti, o své činnosti neinformují veřejnost ani dozorové orgány, nekomunikují s veřejnou správou a operují s velkým množstvím finančních prostředků převážně v hotovosti.

Podobně je možné konstatovat, že méně jsou v tomto ohledu vystaveny rizikům NNO lokálního charakteru, které vykonávají činnost pouze na území ČR, nepracují či pouze v minimálním rozsahu pracují s finančními prostředky v hotovosti a nevlastní žádný či pouze zanedbatelný majetek. Riziko zneužití jejich zázemí pro podporu terorismu se však může týkat také organizací působících výlučně v ČR.

Nutno dodat, že podle dostupných informací z praxe většina českých NNO, zejména pokud působí v konfliktních oblastech, vykazuje dostatečné povědomí o rizicích financování terorismu (dále také „FT“) a disponuje také vcelku robustními systémy řízení rizik. Pozitivní vliv na snížení rizikovosti zejména velkých NNO působících ve více státech má také důsledná kontrola ze strany institucionálních a státních donorů (např. registrace, rámcové dohody a grantová schémata EU, OSN apod.) a v neposlední řadě samotné úsilí NNO při řízení rizik – zejména transparentní fungování samotné organizace, včetně její řídicí a personální struktury.

Jednotlivé kategorie rizikových faktorů

1) Oblast veřejných rejstříků a registrace

Označení	Rizikový faktor	Význam	Možnost detekce	Popis a komentář
1A	Fiktivní NNO	vysoký	Kontrola ve veřejných rejstřících, případně veřejných zdrojích	„NNO“ není uvedena ve veřejných rejstřících, nejedná se tedy o právnické osoby dle českého práva. Hrozí, že se jedná o osoby pouze za NNO vydávající.
1B	NNO nedodržuje zákonné povinnosti ve vztahu k veřejným rejstřikům	střední	Kontrola ve veřejných rejstřících v kontextu povinností uložených právními předpisy	NNO nepředává účetní závěrky, aktualizace statutárních orgánů a další informace, nevkládá požadované dokumenty, či tyto povinnosti plní pouze formálně nebo opožděně, dokumenty neobsahují kompletní požadované informace nebo tyto informace neodpovídají známým faktům.
1C	Absence veřejné dostupnosti zakladatelských právních jednání	vysoký	Kontrola ve veřejných rejstřících, web NNO	Není dostupné zakladatelské právní jednání. Z něj je možné poznat účel a deklarovanou hlavní činnost NNO.
1D	Chybí informace o skutečných majitelích NNO ⁷	nízký	Kontrola v evidenci skutečných majitelů	Zpravidla půjde o osoby, které již jsou uvedeny ve veřejném rejstříku (tj. osoby, které jsou členem statutárního orgánu).
1E	Fiktivní sídlo NNO, které neodpovídá skutečnému sídlu	střední	Pokus o doručení písemnosti, kontrola na místě	NNO není možné kontaktovat v jejím oficiálním sídle, ani nepřebírá písemnosti. Souvisí s bodem 5A.
1F	Zaměnitelný název NNO	střední	Kontrola ve veřejném rejstříku, web NNO	NNO užívá název podobný názvu jiné, zpravidla velké a zavedené, případně mezinárodní NNO, může dojít k jejich snadné záměně, „neznámá“ NNO parazituje na pověsti známější.
1G	NNO vykonává činnost nepodléhající (sektorové) kontrole	nízký	NNO nevykonává činnost, kterou je oprávněn kontrolovat jiný subjekt než Finanční úřad	NNO, která nepodléhá jinému dohledu než pro daňové účely a o jejíž činnosti tedy státní orgány mají pouze omezené informace.
1H	Tento rizikový faktor není součástí veřejné verze.			
1I	Neznámá zahraniční NNO	střední	Kontrola ve veřejném rejstříku a v zahraničních	Neznámá může být zahraniční NNO, a to s ohledem na odlišné přístupy k registraci těchto subjektů (např. zahraniční spolky

⁷ V kontextu NNO půjde především o ty osoby, které v právnické osobě v konečném důsledku vykonávají rozhodující vliv.

			obdobách veřejných rejstříků	vyvíjející činnost na území ČR by se také měly registrovat ve spolkovém rejstříku, ale nelze na to spoléhat).
--	--	--	------------------------------	---

2) Zaměření činnosti NNO

Označení	Rizikový faktor	Význam	Možnost detekce	Popis a komentář
2A	NNO má jako místního partnera organizaci, která se angažuje v aktivitách spojených s terorismem	vysoký	Média, dotační projekty	Zejména pokud jde o informace z důvěryhodných zdrojů.
2B	Činnost NNO má potenciál pomoci nežádoucím aktérům, včetně nevědomé pomoci	vysoký	Web NNO, veřejný rejstřík, výroční zprávy, dotační projekty, média	Činnosti podporující například přežití v divoké přírodě, zacházení se zbraněmi, výcvik bojových umění, školení v oblasti výbušnin, komunikačních a digitálních technologií, poskytování zdravotní péče, potravin a nouzového přístřeší, zprostředkování vzdělávání občanů z rizikových oblastí v potenciálně problematických oborech apod.
2C	NNO nakládá s technologiemi a zbožím dvojího použití, či se snadno zneužitelnými látkami či prostředky	střední	Web NNO, veřejný rejstřík, výroční zprávy, média, informace z povolovacího řízení a licenční správy	Nemusí se jednat přímo o nebezpečné chemické, biologické či radioaktivní látky, ale také o IT a komunikační prostředky, drony, vybavení pro přežití v přírodě, prekursor apod.
2D	Faktickou realizaci vlastní činnosti NNO je těžké doložit či ověřit	střední	Web NNO, výroční zprávy, média	Tento faktor je rizikový zejména ve spojení s výše uvedenými faktory. Působení ve velmi odlehklých oblastech, činnost bez jasně hmatatelného výsledku, chybějící výstupy z činnosti – dokumentace, seznam příjemců pomoci, žádná mediální reflexe, informace na sociálních sítích atd.; NNO nepracuje s veřejnými prostředky a nepodléhá dotační kontrole.
2E	Programy a aktivity NNO jsou dozorcím orgánům vysvětlené jen vágně	střední	Web NNO, veřejný rejstřík, výroční zprávy, média, programové a grantové reporty	Tento faktor je rizikový zejména ve spojení s výše uvedenými faktory. Např. není vždy jasné, kdo je koncovým příjemcem, zda je pomoc nebo asistence v místě outsourcovaná, nejsou zcela

				jasné cíle konkrétních programů a výběr recipientů atd.
--	--	--	--	--

3) Oblast finančních zdrojů

Možnost detekce těchto rizikových faktorů není součástí veřejné verze.

Označení	Rizikový faktor	Význam	Popis a komentář
3A	Tento rizikový faktor není součástí veřejné verze.		
3B	Zatažené příjmy	vysoký	Zvláště pokud jde o vyšší částky, byť třeba rozdělené na mnoho dílčích položek.
3C	NNO nemá žádný bankovní účet	střední	Pokud se nejedná o NNO, která nemá žádné příjmy, či má příjmy pouze v jednotkách tisíců korun. Naopak využívání transparentního účtu rizikovost snižuje.
3D	Neobvykle vysoké vklady, příjmy nebo majetek, neodpovídající vykonávané činnosti	vysoký	
3E	Vklady a dary rizikových osob	vysoký	
3F	Prostředky NNO jsou promíchány s osobními nebo obchodními finančními zdroji	střední	Nelze jasně identifikovat vlastníka nebo původce zdrojů; může vést i k nevědomému zneužití k FT v kontextu nedbalosti.
3G	NNO sdílí majetek s další organizací, u které je podezření, že podporuje terorismus, nebo aktivity napojené na terorismus	vysoký	Majetek a zdroje NNO tak mohou být zneužity k podpoře terorismu, aniž by to NNO sama zamýšlela zneužívat nemovitosti, technické vybavení či jiný majetek pro zmíněné účely (rekrutování, tisk letáků, skladování zásob apod.).
3H	Tento rizikový faktor není součástí veřejné verze.		
3I	NNO přijímá či jinak operuje s virtuálními aktivy	vysoký	Zejména pokud tyto transakce nejsou transparentně vykazovány a dosahují neobvykle velkého rozsahu. Rizikové je i využití služeb poskytovatelů služeb spojených s virtuálními aktivy.
3J	NNO pořádá neobvyklé množství veřejných sbírek či tyto sbírky neodpovídají činnosti NNO	střední	Zejména pokud není jasný jejich účel, nebo doložený způsob využití jejich výnosů.
3K	NNO extenzivně využívá crowdfundingových kampaní, u kterých nejsou zřejmí dárci, či jejich identifikace není věrohodná	střední	Informace o dárcích nejsou uvedeny vůbec, či nejsou ověřitelné či jsou neautentické (např. generované AI)
3L	NNO přijímá finanční prostředky zejména v hotovosti	vysoký	Zejména pokud se jedná o vyšší částky mimo rámec např. členských poplatků či jiných běžných příjmů NNO
3M	NNO využívá služeb nebankovních platebních institucí, které umožňují	vysoký	Také pokud jsou příjmy shromažďovány prostřednictvím různých webových a mobilních aplikací.

	hromadění převody finančních prostředků		
3N	NNO bez zjevného opodstatnění využívá služeb zahraniční finanční instituce	střední	

4) Oblast využití finančních prostředků

Možnost detekce těchto rizikových faktorů není součástí veřejné verze.

Označení	Rizikový faktor	Význam	Popis a komentář
4A	Neobvykle vysoké výběry/vklady hotovosti	vysoký	Pokud nejsou odůvodněny zaměřením činnosti NNO.
4B	Netransparentní nakládání s finančními prostředky	vysoký	Převod finančních prostředků nebo jiných aktiv na jiné osoby bez zjevného účelu (zvláště osoby v offshoreových destinacích, nekontaktní osoby, rizikové osoby aj.).
4C	Transakce zahrnující fiktivní či neznámé NNO, nebo ve prospěch takových NNO	vysoký	
4D	Transakce zahrnující rizikové osoby	vysoký	
4E	Užití finančních prostředků na jiné účely, než pro které byla NNO založena, nebo neodpovídající obvyklým postupům NNO	střední	Pokud není odůvodněno změnou v zaměřením činnosti NNO.
4F	Fiktivní nebo nadhodnocené výdaje či náklady, včetně podezření na ně	vysoký	Zejména v oblasti těžko ocenitelných služeb (např. zprostředkování práce a služeb marketingově propagačního typu).
4G	Rozdíly mezi tvrzeními (účetní, daňová) a skutečným tokem financí	vysoký	Zvláště pokud jde o vyšší částky.
4H	Nelogická, nevysvětlená a/nebo neavizovaná cesta převodu platebních prostředků	vysoký	
4I	Neexistence vnitřní kontroly využití finančních prostředků v místě jejich poskytnutí	nízký	
4J	Neexistence schvalovacího mechanismu pro vyšší finanční částky	nízký	
4K	Třetí strany jsou využívány k tomu, aby zakládaly účty nebo prováděly transakce NNO	vysoký	Může dojít k odklonění financí, zneužití účtů k legalizaci výnosů z trestné činnosti anebo zastření původu zdrojů atp.

5) Další aktivity a vlastnosti NNO

Označení	Rizikový faktor	Význam	Možnost detekce	Popis a komentář
5A	NNO nekomunikuje se státními orgány	střední	Pokus o komunikaci s NNO	Výzvy ke splnění povinnosti vůči veřejnému rejstříku, daňové povinnosti, povinnosti spojených se správou veřejných prostředků atd.
5B	Zakrývání skutečného způsobu fungování NNO	vysoký	Hledání ve veřejných zdrojích	Činnost či představitelé NNO deklarovaní navenek neodpovídají skutečnosti.
5C	Provádění výdělečné činnosti, která nesouvisí s hlavní náplní činnosti NNO	nízký	Web NNO, média	
5D	NNO žádným způsobem neinformuje veřejnost o své činnosti	nízký	Hledání ve veřejných zdrojích	NNO nemá web, profily na sociálních sítích, nástěnky či jiné informační kanály.
5E	Zakoupená nebo pronajatá nemovitost je využívána neziskovou organizací způsobem, který je v rozporu s jejím posláním	nízký	Místní znalost, média	Např. NNO si pronajme nemovitost za účelem provádění školení první pomoci, ve skutečnosti v ní ale provádí činnosti směřující k radikalizaci jednotlivců.
5F	Absence povědomí o sankčních seznamech a dalších zákonných povinnostech v oblasti AML/CFT	střední	Komunikace s NNO	Může dojít k nevědomému nebo nedbalostnímu zneužití. Takové NNO také mohou být terčem zneužití teroristickými entitami právě pro svou neznalost či nedbalost.
5G	Neexistence interních směrnic snižujících riziko zneužití NNO	nízký	Interní dokumentace NNO, web NNO, komunikace s NNO	Ztěžuje mj. kontrolu programů, zaměstnanců atd., a to jak vnitřně, tak navenek.
5H	Neexistence konkrétních osob odpovědných za snižování rizika zneužití NNO	nízký	Interní dokumentace NNO, web NNO, komunikace s NNO	Ztěžuje mj. kontrolu programů, zaměstnanců atd., a to jak vnitřně, tak navenek.
5I	Neexistence mechanismu prověřování zahraničních partnerů a dodavatelů NNO	střední	Interní dokumentace NNO, web NNO, komunikace s NNO	Například oproti sankčním seznamům.
5J	Velké operační kapacity	nízký	Interní dokumentace NNO, web NNO, komunikace s NNO, média	Přístup ke zdrojům, často v hotovosti; globální přítomnost, zejména v rizikových zemích – NNO může být terčem zneužití jak v oblasti zneužití zdrojů, tak

				sítí a programů (např. pro rekrutování).
5K	NNO se sloučí s další organizací, u níž je podezření, že podporuje terorismus, nebo aktivity spojené s terorismem	vysoký	Interní dokumentace, informace z médií	Majetek a zdroje NNO tak mohou být zneužity k podpoře terorismu, aniž by to NNO sama zamýšlela.
5L	Prostory NNO kryjí trestnou či jinou nelegitimní činnost	vysoký	Interní dokumentace, informace z médií	Majetek a zdroje NNO tak mohou být zneužity k podpoře terorismu, aniž by to NNO sama zamýšlela.
5M	Náhlá změna charakteru činnosti, personální obsazení, způsobu financování či jiných podstatných náležitostí NNO, směřující k vyšší celkové rizikovosti	střední	Web NNO, komunikace s NNO, média	Může indikovat převzetí, ovládnutí či zneužití legitimní NNO k nelegální nebo bezpečnostně rizikové činnosti.
5N	NNO nemá aktivovanou datovou schránku, nebo na do ní zaslané zprávy nereaguje	nízký	Web NNO, komunikace s NNO	

6) Oblast personální

Označení	Rizikový faktor	Význam	Možnost detekce	Popis a komentář
6A	Rizikové osoby v rámci NNO	vysoký	Veřejné rejstříky, média, veřejné zdroje, Rejstřík trestů, Evidence skutečných majitelů	Zejména v kategorii vedení, zaměstnanci, externí i vlastní, realizátoři, koordinátoři
6B	Rizikové osoby jako realizátoři veřejných sbírek	vysoký	Veřejné rejstříky, média, veřejné zdroje, Rejstřík trestů, Evidence skutečných majitelů	
6C	Neobvyklý nárůst čistého jmění osob figurujících v NNO	střední	Daňová přiznání, účetnictví NNO	Může jít o nárůst např. u zakladatele, ředitele, zaměstnance anebo spolupracovníka, zvláště pak pokud nekomunikuje se zjištěnými či deklarovanými údaji.
6D	Přílišná radikalita zástupců NNO či příklon k	vysoký	Komunikace s NNO, web NNO, média	Může se jednat také o vnitřní konflikt v rámci NNO.

	extremistickým skupinám a ideologiím			
6E	Velké množství spolupracovníků a příležitostných zaměstnanců	nízký	Dotační projekty, výroční zprávy	Prověřování krátkodobých spolupracovníků může být komplikované; NNO mohou čelit častějším změnám personálu a ztrácet know-how potřebné pro snižování rizika zneužití NNO.
6F	Decentralizovaná komunikace a management	nízký	Interní dokumentace NNO, výroční zprávy, web NNO	Může ztížit kontrolu a přehled v rámci fungování organizace.

7) Oblast geografická

7A	Sídlo NNO se nachází v rizikové zemi	vysoký	Kontrola ve veřejných rejstřících, web NNO, výroční zprávy	
7B	Podstatná část činnosti NNO se odehrává v rizikové zemi	vysoký	Web NNO, výroční zprávy, dotační projekty, média	Viz definice některých pojmů.
7C	Činnost NNO spočívá v podpoře rizikových osob či účel NNO má k rizikovým osobám a zemím jiný zřejmý vztah	střední	Web NNO, výroční zprávy, dotační projekty, média	Viz definice některých pojmů. Chyba! Záložka není definována.
7D	Převod finančních prostředků nebo jiných aktiv na subjekty operující v blízkosti rizikových zemí či přímo v nich	střední	Účetnictví NNO, transakce na bankovním účtu	Zejména pokud NNO nebyla založena či není určena za účelem pomoci v těchto oblastech.
7E	Záznamy NNO jsou uchovávány v rizikové zemi	vysoký	Interní dokumentace NNO, web NNO, komunikace s NNO, média	Může dojít ke zneužití informací o personálu a recipientech pomoci – zejména citlivé, pokud je recipient zároveň terčem teroristických aktérů v oblasti; může dojít ke zneužití přístupu k účtům.
7F	Představitelé NNO často cestují do rizikových zemí	střední	Komunikace s NNO, web NNO, média	Zejména bez odpovídající vazby na deklarovanou činnost NNO v této oblasti.

Závěr

Rizikovost NNO je nutné posuzovat prizmatem všech dostupných informací, z kterých je výše uvedený výčet rizikových faktorů pouze dílčím střípkem. Cílem tohoto materiálu není zasahovat do řádné

činnosti legitimních NNO, ale poskytnout kontrolním orgánům a orgánům poskytujícím veřejnou podporu či vypisujícím veřejné zakázky pomůcku k určení rizikivosti jednotlivých NNO při posouzení dostupných informací o jejich jednotlivých rizikových faktorech. Zároveň může samotným NNO umožnit vyhodnotit vlastní rizikovitost a uskutečnit kroky k jejímu postupnému snižování a snížit tak pravděpodobnost jejich zneužití, ať už vědomého anebo nevědomého. Samotným NNO může také pomoci při hledání partnerů a dodavatelů, kteří nevykazují znaky rizikovitosti.

Tento materiál a v něm obsažené rizikové faktory budou pravidelně aktualizovány v rámci činnosti příslušné pracovní skupiny podle potřeby, nejméně však jednou za čtyři roky.

Další relevantní zdroje k problematice v anglickém jazyce

FATF Recommendations – Doporučení FATF (stav k červnu 2025)

<https://www.fatf-gafi.org/en/publications/Fatfrecommendations/Fatf-recommendations.html>

Comprehensive Update on Terrorist Financing Risks – Přehled rizik financování terorismu (2025)

<https://www.fatf-gafi.org/content/dam/fatf-gafi/publications/Comprehensive-Update-on-Terrorist-Financing-Risks-2025.pdf.coredownload.inline.pdf>

Best Practices Paper on Combating the Terrorist Financing Abuse of NPOs – Konkrétní příklady dobré i špatné praxe, zkušenosti jiných států (2023)

<https://www.fatf-gafi.org/en/publications/Financialinclusionandnpoissues/Bpp-combating-abuse-npo.html>

FATF Report: Crowdfunding for Terrorism Financing – Nové typologie zneužití digitálních sbírek (2023)

<https://www.fatf-gafi.org/en/publications/Methodsandrends/crowdfunding-for-terrorism-financing.html>

Terrorist Financing Risk Assessment Guidance – Metodika, jak provádět vyhodnocení rizik financování terorismu se zapojením NNO (2019)

<https://www.fatf-gafi.org/content/dam/fatf-gafi/guidance/Terrorist-Financing-Risk-Assessment-Guidance.pdf.coredownload.pdf>